

ДЕТСКА ГРАДИНА СЕЛО КАРАПЕЛИТ , ОБЩИНА ДОБРИЧКА
УЛИЦА ПЪРВА №33 ТЕЛ. 05714/20-33

Утвърждавам
Директор:.....33ЛД
/Д.Радужева/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
ДЕТСКА ГРАДИНА С. КАРАПЕЛИТ

Програмната система на Детска градина с. Карapelит е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Тя е концепция за реализиране на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и определя принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в детската градина.

В детската градина се приемат деца от 2 до 7 годишна възраст.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

1. Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище – социална, познавателна, специална;
2. Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции и целите на стратегията на детската градина за подобряване на образователните постижения на децата.
3. Овладяване на български книжовен език като основа за опознаване на света, за общуване, за разширяване на познанието и систематизиране на детския опит в межкултурна среда.

ФИЛОСОФИЯ:

- Щастливо детство;
- Цялостно развитие на детето;
- Играта – ключова дейност;
- Утвърждаване на националната идентичност.

ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

- Равен достъп до качествено образование на всички деца;

- Качество на образователната услуга и продукт;
- Измеримост/стандартизация;
- Интегриране – естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс – работа в екип;
- Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователно пространство в ДГ като основа за бъдещото продължаващо обучение и индивидуален прогрес – универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие;
- Екологосъобразна социализация;
- Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете –учител – родител – общност;
- Личностно ориентиран процес – детето активен субект – съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализиращият се свят, учителят – ментор;
- Интегриране на предучилищната и начална училищна степен – преход от една образователна степен в друга със съдействието на квалифицирани педагози като значим компонент от организираната развиваща се среда в детската градина, а в последствие – адаптивност от ситуация към предметната система;
- Развиваща – удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност;
- Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- Среда, предполагаща критическо мислене и креативност на детската личност;
- Правата на детето;
- Модели за работа с родителска общност;

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. ПОДХОДИ

1.1. Хуманно-личностен подход:

- Личният опит е в основата на субективния опит – детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
- Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
- Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;
- Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;
- Осигуряване на самоактуализация на индивидуалността – стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.

1.2. Рефлексивен и ценностно – ориентиран подход:

- Развитие на самооценка, самоконтрол – саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
- Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;
- Стимулиране на межкултурната рефлексия в европейското образователно пространство.

1.3. Комуникативно-експресивен и креативен подход:

- Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;

- Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
- Развиват се комуникативни умения, умения за самопредставяне и за работа с другите – в диади, малки групи и в екип.

1.4. Ситуационен подход:

- Създаването на специално организирани ситуации и използването на непреднамерено възникващите - поставяне на всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

1.5. Комплексен подход:

- Взаимно допълване на всички основни и подпомагащи социално-педагогически фактори за осигуряване на пълноценен живот на децата сред положително настроени връстници и възрастни.

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

2.1. ОСНОВНА ФОРМА – ПЕДАГОГИЧЕСКА СИТУАЦИЯ

За постигане на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование, в детската градина се провеждат задължително регламентирани ситуации предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации са обучаващи, игрово-познавателни и практически. Провеждат се по следните Образователни направления: Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии, Физическа култура.

Педагогическата ситуация като основна форма се организира само в учебно време.

2.2. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са дейности, организирани от учителя, съобразно интересите и потребностите на децата. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образ. стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Провеждат се както следва:

- За периода на учебното време /15 септември – 31 май/ като незадължителни, нерегламентирани педагогически ситуации, празници и развлечения;
- За периода на неучебното време /1 юни – 14 септември/.

В детската градина се провеждат следните допълнителни форми: спортни празници, различни видове игри, разходки, излети, тържества, празници и развлечения, работа в ателиета, творчески занимания по интереси, групови дейности за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа, отбелязване на рождени дни и други.

Във всички групи, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации се реализират също така ежедневни допълнителни форми: утринна гимнастика, подготовка за закуска /обяд и закуска.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на децата.

1. БРОЙ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ /педагогически ситуации/ при целодневна организация по Образователни направления и възрастови групи:

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на децата.

Брой на основните форми /педагогически ситуации/ при целодневна организация по Образователни направления и възрастови групи:

Образователно направление	I група	II група	III група	IV група
Български език и литература	4	4	4	4
Математика	2	2	3	3
Околен свят	2	2	3	3
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструирание и технологии	2	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой	17	17	19	19

Поради големия брой деца с майчин език, различен от българския, по Образователно направление Български език и литература в I гр., II гр. и III подготвителна група се провеждат по една допълнителни ситуации над минималния брой, определен в Наредба №5 от 03.06.2016г. за предучилищно образование.

2. ДНЕВЕН РЕЖИМ

Часови интервали	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00 – 8.15	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител.
8.15 – 8.30	Утринна гимнастика
8.30 – 8.50	Закуска
8.50- 9.00	Тоалет
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30 – 11.45	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител /различни видове игри, състезания, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда
11.50 – 12.00	Подготовка за обяд
12.00 – 12.30	Обяд
12.30 – 13.00	Тоалет и подготовка за сън
13.00 – 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.10	Тоалет
15.10 – 15.30	Подкрепителна закуска
15.30 – 16.30	Педагогически ситуации
16.30 – 18.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

ПРИЛОЖЕНИЯ – Годишни тематични разпределения по възрастови групи.

IV.МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Сътрудничество и взаимодействие с родителите. Сътрудничество със семейство. Родителите са първите и най-влиятелни педагози за малките деца и най-влиятелните хора в живота им. Те имат най-пряка отговорност и участие при подготовката за училище.

Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педаг.специалисти.

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина и родители:

- 1.Повишаване на доверието в образователната система.
- 2.Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата.
- 3.Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
- 4.Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството, формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
- 5.Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.
- 6.Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез различни форми, обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество:

- индивидуален разговор /среща/ между детския учител и родителя;
- индивидуална консултация;
- съобщения /устни; писмени/.

Групови форми на сътрудничество:

- родителска среща;
- тренинг;

Други форми на сътрудничество:

- участие на родителя в образователния процес;
- информационни табла за родителя;

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо / чл. 208, ал.1 от ЗПУП/.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование / чл. 219, ал.2 и 3 от ЗПУО/.

Родителите участват в Обществения съвет на детската градина или училището по реда посочен в Глава четиринадесета, Чл. 265 и Чл. 266 на ЗПУО.

Родителите имат права и задължения, посочени в Гл. десета, чл.209 и чл. 210 на ЗПУО.

Отговорно участие на семейството в стимулиране постиженията на децата и позитивното семейно възпитание.

Позитивното семейно възпитание */проф. Радослав Пенев – СУ „Св.Кл. Охридски“/* е свързано с грижи за благополучието на децата и общуване, които им дават възможност да постигат най-добри резултати в отношенията в семейството, в детската градина и училището, с приятелите в обществото.

Позитивно възпитание предполага родителите да развиват способностите на детето чрез признание, ориентиране в света и определяне на рамки, в които то се чувства сигурно и може да се развива в пълна степен.

Реализирането на „педагогическо образование на родителите“ провокира инициативност в сътрудничеството между педагогическия екип и семейството. Педагогическото образование предполага запознаване на родителите с ефективни методи и средства за възпитателно влияние чрез провокиране и оптимизация на техните житейско-възпитателни ориентири. То подпомага усвояването на позитивни модели на родителско поведение; осмисляне и осъзнаване конкретните възпитателни ситуации и начините за разрешаването им; изграждане достойнство, комфорт и увереност в себе си като възпитатели. Педагогическото образование на родителите е свързано както с традиционни форми за сътрудничество със семейството */поддържане на постоянна връзка, родителски срещи/*, така и с неформални интерактивни стратегии и технологии */социално-педагогически тренинг за оптимизация на житейско-педагогическата култура на семейството/*.

Реализацията на педагогическото образование е свързано с образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание.

В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите – чл.176. ал.5 от ЗПУО.

Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители е основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на детската градина като институция.

Програмната система е приета с решение на педагогическия съвет с протокол №4 г. и е утвърдена със заповед на директора РД 04 –46/11.09.2023 г.